

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta
Ústav pro dějiny umění

Posudek bakalářské práce:

Zuzana Slačálková

Soubor budov Českého rozhlasu na Vinohradech v Praze

Praha 2018

Český rozhlas sehrál v dějinách země několikrát zcela zásadní roli. Patrně proto se řada prací zabývá téměř výhradně jeho dějinami, ve kterých až nezvykle silně rezonují osudy celé země. Tuto práci je proto třeba ocenit již proto, že se stavebními dějinami rozhlasu podrobněji zabývá. Autorka správně uvádí, že podoba objektu byla silně ovlivněna jeho provozem, který se navíc v běhu času zásadně proměňoval. To se následně odrazilo v podobě i úpravách těch staveb, které byly k jeho provozu určeny.

Nejen proto je zajímavá kapitola „Historie rozhlasu“, bez níž by se stavební dění nebylo možné pochopit. Důležité je také autorčino konstatování, že ke stavbě skutečně monumentálního sídla rozhlasu přes řadu pokusů vlastně nikdy nedošlo.

Další kapitola je věnována hlavní budově (Funkcionalistická budova na Vinohradské třídě). Diplomantka si všímá nejen vlastní budovy, ale i díla jejího autora Bohuslava Slámy. Podrobný popis podává jasnou představu o podobě i záměrech tvůrce. Zuzana Slačálková zde zdůrazňuje určitý minimalismus a zejména absenci případného symbolického obsahu. O to více by ale bylo zajímavé postihnout objekt jako „funkční stroj“.

Pro mne objevná byla kapitola následující, pojednávající o „Pozdně funkcionalistické budově v Balbínově ulici“. Stavba Karla Tausena na takřka středověkém protáhlém půdorysu dokládá kvalitu nejen autora, ale i tohoto konkrétního a dle mého soudu přehlíženého díla. Nesporně je důležitým dokladem dobových snah a tendencí, které byly zcela přerušeny následným socialistickým realismem.

Poněkud volněji s tématem souvisí poměrně podrobně sledovaný vývoj sousední stavby – Transgasu. Objekt je významný spíše v kontextu Prahy, než ve vazbě na budovu rozhlasu.

Je velice dobře, že si autorka areálu všímá celé doby existence rozhlasu. Důležitou součástí je proto i část věnovaná „Doplnění komplexu Rozhlasu minimalistickými objekty“ (stavby od roku 1996).

Práci zakončuje poměrně stručný a spíše přehledově pojatý závěr. Následuje seznam literatury a obrazová příloha.

Diplomantka si zvolila velice zajímavý komplex budov, jejichž poznání bylo doposud v širším kontextu neúplné. Autorka shromáždila zajímavé a nesporně cenné informace o všech etapách v dějinách této významné instituce.

V textu se prolíná popis s medailonky jednotlivých tvůrců i jejich další tvorbou, což není nejšťastnější řešení. Snad by bylo přínosnější text rozčlenit do kratších kapitol s jasnějším a přehlednějším obsahem.

Závěr má spíše charakter resumé. Je škoda, že se autorka nepokusila dílo architektů Slámy a Tausena více začlenit do dobových výtvarných proudů, a to našich i zahraničních. Znovu připomínám, že zejména stavba v Balbínově ulici nabízí množství témat, zejména ale prostor pro hlubší zamyšlení nad osudy naší poválečné architektury.

Obrazová příloha s odstupem sleduje volně plynoucí text. I zde je problematické prolínání několika rovin (objekty rozhlasu, srovnání...). V tomto případě by patrně bylo vhodnější obrázky zapojit přímo do textu, či naopak předložit soubor ilustrativních zobrazení a samostatně shromáždít analogie, vzory apod. Rovněž kvalita některých fotografií není nejlepší. Výrazně ale chybí kompletní plánová dokumentace jednotlivých budov, respektive jejich kvalita (viz např. obr. 14).

Práci plnou zajímavých zjištění doporučuji k obhajobě a doporučuji hodnocení velmi dobře.

V Praze, květen 2018

Ing. Petr Macek, Ph.D.